ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2019. május

VILLAMOSIPAR ÉS ELEKTRONIKA ISMERETEK

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

2019. május 15. 8:00

I.

Időtartam: 60 perc

Pótlapok száma Tisztázati Piszkozati

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTÉRIUMA

Villamosipar	és	elektronika	is mere tek
emelt szint			

Azonosító								
jel:								

Fontos tudnivalók

Az írásbeli dolgozat megoldásához segédeszközként csak szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép, rajzeszközök, sablonok és vonalzók használhatók. Az íráshoz tollat, a rajzoláshoz grafitceruzát kell használni. Az egyszerű, rövid feladatokat a feladatlapon, a kérdések alatt rendelkezésre álló szabad helyen kell megoldani.

A számítást igénylő feladatoknál ügyelni kell az összefüggés (képlet) helyes felírására, a szakszerű behelyettesítésre és a helyes számolásra. Ezek bármelyikének hiánya pontlevonást jelent. A végeredmény csak akkor fogadható el teljes pontszámmal, ha annak számértéke és mértékegysége kifogástalan.

A feladatok megoldásánál ügyelni kell az írásbeli dolgozat rendezettségére, az áttekinthetőségre, a szabványos jelölések alkalmazására, a műszaki, formai és esztétikai elvárásoknak való megfelelésre. Ezek hiánya pontlevonást jelent. A megoldásban az esetleges hibás részeket egy ferde vonallal kell áthúzni.

Villamosipar és	elektronika	ismeretek
emelt szint		

Azonosító								
jel:								

Egyszerű, rövid feladatok

Maximális pontszám: 40

1.) Töltse ki a táblázat üres celláit! A táblázatnak egy induktivitás reaktanciájának frekvenciafüggését kell kifejeznie. 3 pont

f (Hz)	100	200	400	800	1000
$X_L(\Omega)$	50,24				502,4

2.) Számítsa ki, mekkora a légvezetéken megengedett áramsűrűség, ha a 16 mm² keresztmetszetű vezetéken legfeljebb 100 A erősségű áram folyhat! 2 pont

J =

3.) Számítsa ki, mekkora áramerősséggel melegít egy U = 24 V feszültségről működő, P = 50 W teljesítményű forrasztópáka! 2 pont

I =

4.) Határozza meg egy soros RC kapcsolás impedanciáját! f = 50 Hz

 $C = 3.2 \mu F$

3 pont

Z =

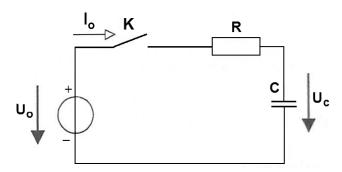
Adatok: $R = 332 \Omega$

5.) Rajzoljon egy hídkapcsolású (Graetz) egyenirányító kapcsolást! A kapcsolás tartalmazzon transzformátort, 4 db diódát, pufferkondenzátort és terhelő ellenállást is! 3 pont

6.) Számítsa ki, mekkora az áramerősség pillanatnyi értéke a bekapcsolás pillanatában! 3 pont

 $\tau = 5 \text{ ms}$

Adatok: $U_o = 25 \text{ V}$ C = 100 nF

I =

7.) Határozza meg az egyfázisú fogyasztó hatásos teljesítményét!

2 pont

Adatok: U = 230 V

$$I = 6 A$$

$$\varphi = 30^{\circ}$$

P =

8.) Határozza meg az U = 48 V feszültségre feltöltött, C = 1000 μF kapacitású kondenzátorban tárolt energiát! 2 pont

W =

9.) Számítsa ki az R_{be} = 100 k Ω bemeneti ellenállású erősítő bemeneti feszültségét (U_{be}), ha a vezérlő jelforrás üresjárási kapocsfeszültsége U_g = 30 mV, belső ellenállása R_g = 50 k Ω !

 $U_{be} =$

10.) Határozza meg a negatívan visszacsatolt erősítő feszültségerősítését, ha a nyílthurkú erősítés $A_u = -50$, a visszacsatoló tag átviteli tényezője $\beta = -0.1!$ 3 pont

 $A_{uv} =$

11.) Határozza meg egy erősítő bemeneti csatolókondenzátora és bemeneti ellenállása által létrehozott négypólus határfrekvenciáját! 2 pont

Adatok: $C = 1.5 \mu F$

$$R_{be} = 3.9 \text{ k}\Omega$$

 $f_h =$

12.) Rajzolja le a kétváltozós VAGY (OR) függvényt megvalósító logikai hálózatot kétbemenetű NAND kapuk felhasználásával! 3 pont

13.) Írja fel a KIZÁRÓ-VAGY (antivalencia) függvény algebrai alakját és töltse ki az igazságtáblázatát! 2 pont

Α	В	F ²
0	0	
0	1	
1	0	
1	1	_

 $F^2 =$

14.) Készítsen áramutas rajzot, amely tartalmazza 3 db nyomógomb záróérintkezőjét (NO) és egy mágneskapcsoló tekercsét! A nyomógombok záróérintkezői között ÉS kapcsolat legyen, azaz a mágneskapcsoló tekercsén csak abban az esetben folyjon áram, ha mind a három nyomógomb be van nyomva! 4 pont

A táplálás egyfázisú váltakozó feszültség.

A nyomógombok jele: S1, S2, S3

A mágneskapcsoló jele: K1

Villamosipar	és	elektronika	ismeretek
emelt szint			

Azonosító								
jel:								

15.) Döntse el az alábbi állításokról, hogy a vezérlésre, valamint a szabályozásra vonatkozóan melyek igazak, és melyek hamisak! Választását az IGAZ vagy a HAMIS szó megfelelő cellába írásával jelölje! 4 pont

Állítás	Vezérlés	Szabályozás
A jelek terjedése a hatásláncban egyirányú.		
A segédenergia az irányított berendezés működéséhez szükséges.		

		_	 	 	 						
Villamosipar és elektronika ismeretek emelt szint	Azonosító jel:										
emen sem	<u> </u>		 	 	 1	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	1	<u> </u>	

Villamosipar és elektronika ismeretek	Azonosító								
emelt szint	jel:								

	a feladat sorszáma	maximális pontszám	elért pontszám	maximális pontszám	elért pontszám
	1.	3			
	2.	2			
	3.	2			
	4.	3			
	5.	3			
	6.	3			
I f-1-4-4	7.	2			
I. feladatlap Egyszerű, rövid feladatok	8.	2		40	
Egyszerű, roviú reladatok	9.	2			
	10.	3			
	11.	2			
	12.	3			
	13.	2			
	14.	4			
	15.	4			
	Az	I. feladatlap	pontszáma	40	

dátum	javító tanár	

		ima egész kerekítve
	elért	programba beírt
I. Egyszerű, rövid feladatok		
javító tanár	jeg	yző
dátum	dá	tum

Megjegyzések:

- 1. Ha a vizsgázó a II. írásbeli összetevő megoldását elkezdte, akkor ez a táblázat és az aláírási rész üresen marad.
- 2. Ha a vizsga az I. összetevő teljesítése közben megszakad, illetve nem folytatódik a II. összetevővel, akkor ez a táblázat és az aláírási rész kitöltendő.

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2019. május

VILLAMOSIPAR ÉS ELEKTRONIKA ISMERETEK

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

2019. május 15. 8:00

II.

Időtartam: 120 perc

Pótlapok sz	záma
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTÉRIUMA

Villamosipar	és	elektronika	is mere tek
emelt szint			

Azonosító								
jel:								

Fontos tudnivalók

Az írásbeli dolgozat megoldásához segédeszközként csak szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép, rajzeszközök, sablonok és vonalzók használhatók. Az íráshoz tollat, a rajzoláshoz grafitceruzát kell használni.

Az összetett feladatok megoldása a felügyelőtanárok által kiosztott pótlapokon történik. A pótlapokat lapszámozással kell ellátni, és fel kell tüntetni rajtuk az azonosító jelet.

A számítást igénylő feladatoknál ügyelni kell az összefüggés (képlet) helyes felírására, a szakszerű behelyettesítésre és a helyes számolásra. Ezek bármelyikének hiánya pontlevonást jelent. A végeredmény csak akkor fogadható el teljes pontszámmal, ha annak számértéke és mértékegysége kifogástalan.

A feladatok megoldásánál ügyelni kell az írásbeli dolgozat rendezettségére, az áttekinthetőségre, a szabványos jelölések alkalmazására, a műszaki, formai és esztétikai elvárásoknak való megfelelésre. Ezek hiánya pontlevonást jelent. A megoldásban az esetleges hibás részeket egy ferde vonallal kell áthúzni.

A megoldási időn belül lehetőség van tisztázat készítésére is. Ebben az esetben egy "Piszkozat" és egy "Tisztázat" készül folyamatos oldalszámozással.

Villamosipar	és	elektronika	ismeretek
emelt szint			

Azonosító								
jel:								

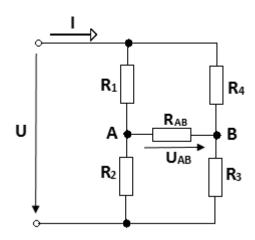
II. feladatlap

Összetett feladatok

Maximális pontszám: 60

1. feladat Egyenáramú hálózat számítása 15 pont

Az alábbi áramköi	r adatai:
U= 14 V	$R_1 = 1.5 \text{ k}\Omega$
$R_2=2.7 \text{ k}\Omega$	$R_3 = 3.6 \text{ k}\Omega$
$R_4=2 k\Omega$	$R_{AB}=2,2 \text{ k}\Omega$

Feladatok

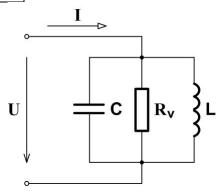
- a) Határozza meg az "A" és "B" pontok között mérhető feszültség értékét (UAB)!
- b) Határozza meg az áramkör eredő ellenállását és a felvett áramot (Re, I)!
- c) Számítsa ki az ellenállások terhelését (P1, P2, P3, P4)!
- d) Eltávolítjuk az R_{AB} ellenállást az áramkörből. Milyen nagyságú ellenállásra kell kicserélni az R₂ ellenállást, hogy U_{ABm}= 2 V legyen (R_{2m})?

Azonosító								
jel:								

2. feladat 15 pont

Párhuzamos rezgőkör számítása

Az alábbi rezgőkör adatai: U= 16 V R_v = 5 k Ω Q= 60 C= 0,1 μ F

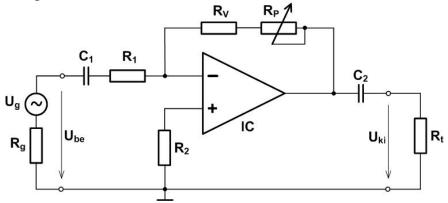
Feladatok:

- a) Számítsa ki a rezgőkör induktivitását (L)!
- b) Határozza meg a rezonanciafrekvenciát (f₀)!
- c) Számítsa ki a főág áramát és a köráramot (I, Ik)!
- d) Határozza meg a rezgőkör sávszélességét, alsó és felső határfrekvenciáját (B, fa, ff)!

3. feladat 15 pont

Műveleti erősítő méretezése

Az ábrán látható műveleti erősítő feszültségerősítése potenciométer segítségével változtatható. A potenciométer szélső értékei: $0~\Omega$ és R_{Pmax} .

Adatok:

$$R_1 = 10 \text{ k}\Omega$$

$$R_V = 100 \text{ k}\Omega$$

$$R_{Pmax} = 50 \text{ k}\Omega$$

$$R_t = 5 k\Omega$$

$$U_g = 400 \text{ mV}$$

$$R_g = 500 \Omega$$

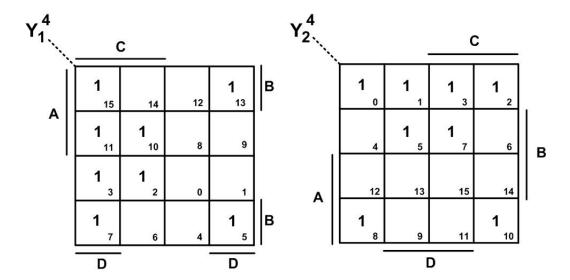
$$C_1 = 1 \mu F$$
, $C_2 = 10 \mu F$

- a) Határozza meg a kompenzáló ellenállás értékét az R_P potenciométer 0 Ω -os állásánál $(R_2)!$
- b) Számítsa ki a feszültségerősítés beállítható minimális és maximális értékét decibelben (a_{umin}dB, a_{umax}dB)!
- c) Határozza meg, a kimeneti feszültség beállítható minimális és maximális abszolút értékét ($|U_{kimin}|$, $|U_{kimax}|$)!
- d) Számítsa ki az erősítő csatoló kondenzátorok miatt létrejövő alsó határfrekvenciáját (f_a)! (Az erősítő kimeneti ellenállása elhanyagolható.)

4. feladat 15 pont

Logikai függvény átalakítása, realizálása

Az alábbi Veitch-táblák két db logikai függvényt tartalmaznak.

Feladatok:

- a) Írja fel az Y₁⁴ és az Y₂⁴ logikai függvények legegyszerűbb logikai algebrai alakját!
- b) Valósítsa meg az egyszerűsített függvényekből összerakott Y⁴=Y₁⁴+Y₂⁴ logikai függvényt kizárólag NAND kapuk alkalmazásával!
- c) Valósítsa meg az egyszerűsített függvényekből összerakott Y⁴=Y₁⁴+Y₂⁴ logikai függvényt kizárólag NOR kapuk alkalmazásával!
- (A legnagyobb helyi értékű logikai változót "A" betű jelöli. A megvalósításokhoz tetszőleges bemenetszámú kapuk alkalmazhatók. A változók csak ponált alakban állnak rendelkezésre.)

Villamosipar és elektronika ismeretek emelt szint	Azonosító jel:	5										
			• •	•	*	·	•	•	•	*		

Villamosipar és elektronika ismeretek	A
emelt szint	

Azonosító								
jel:								

	a feladat sorszáma	maximális pontszám	elért pontszám	maximális pontszám	elért pontszám
I. Egyszerű, rövid feladatok				40	
	1.	15			
II. RÉSZ Összetett feladatok	2.	15		60	
	3.	15		00	
	4.	15			
Az írásbeli vizsgarész pontszáma			100		

. <u></u> .	
dátum	javító tanár

		pontszáma egész számra kerekítve		
	elért	programba beírt		
I. Egyszerű, rövid feladatok				
II. Összetett feladatok				

javító tanár	jegyző
dátum	dátum